

Nuorttanaste

Kristalaš mano bladde.

»Gieča mon boadám faga.«

»Leket maidai digis garvvasak!«

No. 3.

Februarmanost. 1899.

1as jakki

Basse callak birra.

Basse čallak ibmelvuotta.

Edragak galggek ječaidasek buttestet ja ječaidasek bassat vielggaden ja ječaidasek čilggit; ja ibmilmeččtomak galggek meennodet ibmelmeččtomet, ja i oktage ibmilmeččtom arvved dam. Dan. 12, 10.

Mon ramedam du, ačačam, alme ja aednam herra go don læk čiekam dam visain ja jiermalajain ja almostattam dam uceekažaidi. Math. 11, 25.

Mutto lundolaš olmuš i arvved daid dingaid, mak gullek Ibmel Vuigņi; dastgo dak læk sudnji jallavuottan. ja i son matte daid dovddat, dastgo dak dubmejuvvujek vuoinalažat. 1 Kor 2, 14.

Bibal daihe basse čala læ Ibmel sadne olbmuide, čallujuvvum ja čoggujuvvum oktan girjin dakkar olmuin, gæid Ibmel dam barggoi læi valljim ja erinoamaš lakkai Bassevuoina armo-addaldagaiguim bajasčuvgem. Bibal læ nabo dalle dakko Bassevuoinast dasa vallijuvvum ja čuvgijuvvum olmui čača, damditi sattep mi čelkit, atte Basse čala læ sisabossujuvvum Ibmelest, — damditi aiggop mi maidai buok oudemusta muittotet, go mi dal bovdep »Nuorttanaste« lokkid lokkat ja guoratallat Bibala, atte i buokain, gæk dam girje lokket, dat riftis addejubme læk, ja damditi æi oazžo buok Bibal lokkid dam Ibmelest mæreduvvum burissivdnadusa. — Maidai ollo boatta, man vuoinast olmuš dam girje lokka. Mi rokkadallap lokkidæmek bigjat bajabællai čallujuvvum čala baikid vaimoidæsek ala, ja dasa vela lasetet daid: Es. 29, 13—14. Math. 6, 23. 13, 11—12. Joh.

3, 14. 5, 44. 2 Kor. 4, 4.

Go Bibal læ Ibmel sadne migjidi, alma dasto læ min vuostas gædnegasvuotta lokkat dam daggar jurdagin ja luondoin dego livči ješ Ibmil Almet sardnomen migjidi. I læk min aiggomoš ollaset čajetet Basse čallak ibmelvuoda, dasa vilok mist sikke navcak ja sagje; mutto mi dattop dušše čujutet muttom mærkasatte dingid ja ječasvuoda lagid, mak ærotek Bibala buok æra girjin, ja mi bovdep lokkidæmek gæčadet vuost:

1. Kuvlakai Bibal aigi čača læ varjaluvvum.

1. Bibal sistesdoalla daid buok boaresemus girjid maielmest. Dak vuostas bittak, mak dego vuoda rakadek buok æra bittaide, læk čallujuvvum 3300 jage dast oudal, dat læ mæsta 1000 jage arab, go gudege historja, mi gavdno, læ čallujuvvum. Dak boaresemus historja čallik, gæid čallagak læk varjaluvvum dasa ele oktanaga Esrain ja Nehemiasin, gæk læba manemus historja čalli boaris testamentast; sudno ja Moses gaskast læk 1000 jage arvo. Dak boaresemusak grekalažai diktejegji čallagin læk gal čallujuvvum mannil; mutto almage æi arab go 600 jage Moses mannil. Dat dovdos ašše šadda ain æmbo mærkalaš, go mi muittep:

a) Atte judalažak, gæid haldos dak čallagak algost legje, ollo bagjelgeččojuvvujegje ja vuolasdeddujuvvujegje. Loga man lakkai singuim mænnodegje Midianitalažak Duom. 6, 2—6. Filistalažak. 1 Sam. 13 2.

Syralažak. 2 Gon. 13 7. Kaldealažak. 2 Gon. 17, 6. Egiftalažak. 2 Muitt. 12, 19. Dam 70 jakkasaš ædnam-battarusa vuolde Babylonast boldujuvvui sin tempel. Arkka man sisa laga algočallagak legje vurkejuvum, duššaduvvui. Obba dat Judalažai harvvas ibmelbalvalus fertti heitujuvvut ja oaivve-gavppug, Jerusalem, baci avdin bagjel 100 jage. Neh. 2, 17. Mutto vel dam olgo-ædnam dilistge oaidnep mi, atte sin basse čallagak legje varjaluvvum. Dan. 9, 2. Neh. 8, 1. 2 Makk. 2, 13. Go Antiohus Epifanes vuolases bijai Jerusalem (170 jage arvo oudal Kristus), divti son 40,000 Judalažain sorbméjuvut ja guovte gærde dam arvo slavan vuvdujuvut, ja son goččoi, atte dak bassi čallagak galge cuovkas gaikuduvvut ja boldujuvvut, ja juokkehaš, gæn lutte dak gavdnujegje, galgai hægas massit. 1 Makk. 1, 59. Mutto maidai dam dolle-gæččalusa siste, mi bisti 3 jage sadde čallagak varjaluvvut. 2 Mekk. 2, 21—27.

b) Judalažai bisovaš sogjelvuotta æpeibmelbalvvalussi læi maidai okta ašše, man bokte Basse čala livče mattam duššaduvvut. Jesabel, gonagas Akab akka, bargai nuft ollo go sati erit očodet buok Hærra profetaid ja vissa maidai duššadet basse čallagid ja dam muđđoi su ja ærai bargo likostuvai, atte gukka maññil dat buoredaba laš gonagas Josias ja bajemusappaa Hilcias illa gavnaiga ovta laga girjin Hærra viesost 2 Gon. 22, 8. 2 Muitt. 34, 14.

Go aiggek dakkarak læk læmaš — igo læk mærkalaš, atte Judalažai basse čallagak gavdnujuvujek jorggaluvvum moadde čuođe nuokčam gili ja viddiduvvum maielmai millijonai mielde. Ærep Bibal čallagid i gavdnu, (go siera valddep muttom moadde Egiftalažai čallagin, maid oktage buris i matte lokkat ja čilget), oktage girji dološ boaris aige visain, i vel daina buok ænemu-sak čuvgejuvum olmušslajainge (nuftgo Kaldealažain, Fõnicalažain ja ærain), gæk sæmma aige ele.

2. Bibal læ maidai varjaluvvum nub-

bastuakætta. Dam vuostas oase — boaris testamenta — harrai berrep mi muittet:

a) Atte okta siera čala dam 5 Moses girjest læ buok ouddemusak valdduvvum Samaritanalažain, gæk maññil Judalažai ruoktotboattem babylonalaš fanggavuodast (500 jage oudal Kristus) legje sin bahamus vašalažak. Esr. 4, 1. Jõh. 4, 9. 8, 48. 300 jage arvo oud. Kr. algojuvui dam Egiftalaš gonagas Ptolomæus Filadelfusast okta jorggalus boaris testamentast græskagili. Dam jorggalusa barggost ei læm uecib go 70 olma, damditi namatuvvu dat jorggalus „dam čieččalokkasa jorggalussan“. Go dat jorggalusa bigjujuvvu baldalagaid doina samaritanalažai sieračallagin, de hui uecan gavdno erotus.

Lassd boatte nummast.

**Ale bala don ueca elos!
Dastgo din aččasædek læ
havske addet digjidi rika.**

Luk. 12, 32.

(Rosenius čallagin).

Gæča maggar famolaš jeđdetus dag-garažaide, gæk oecet Ibmela rika, mutto dovddet ollo bala, lægjuvuoda, suorggatusa ja æppadusa luttsek manga have jerek: „Jovsango mon dam rika.“ — Maggar vuoi-malaš jeđdetus daina Hærra sanin læ, jos min sielo čalmik rappasivče daid aicat, dastgo dak sánek »ale bala« su njalmest, gasa buok fábmogulla, mattek sistesek doalat dam loppadusa, atte son datto min væk-keť juokkelagan dili siste.

Mutto mi berrep maidai aicat, atte son damlakkai i sardno alma ærotusatagi olbmui harrai. I son čelke, atte oktage i darbaš ballat, čielgga saniguim čuožžo, gæida dat jeđdetus læ celkujuvvum. Son čelkka: »Don ueca elos« Vissaset læ Hærra ješaldest gal ærmogas buok olbmuid vuostai dat i satte biettaluvvut; mutto manggas læk daggar dilist, atte sist duodaid læ ašše bal-

lit vel dam buok verremusastge, mi matta olbmu dæivvat, namalassi agalaš dubmetusast. Daggaride i cælke Hærra: »Ale bala.» Dast sadda fast darbašlas ærotet daid mangalagan sielo dilid, dambale go vel aigge læ, ja dambale go buok ašek mattet čielgat jos mi Hærra jiena dattop gullat. Dat jeđđetusa sadne »ale bala« celkujuvvu Hærrast aivestassi dam ucca eloči, dušše daida sie-loide, gæid son namata savcanes. Ja mi oaidnep [Joh. 10.] man erinoamaš lakkai son sardno savcai birra: »Mon dovdam mu savcaidam ja dovdujuvvum mu savcainam dak gullek mu jiena ja čuvuk mu, ja i oktage galga rottiit daid mu gieđast erit.« Ja go son sardno olgomuš bæive birra, muittal son, moft son galgga ratkit buok olmoid, ovtá nubbest erit, dego savca-gæčče ratka savcaid bokkain erit; ja savcaid galgga son olgiš bællai bigjat ja bokkaid gurut bællai. Buok dak læk čallujum migjidi čajetam diti, atte Hærra duomoides siste erotusa daka sieloi gaskast. Son sardnoda lađđat ja jeđđiglašat daida, gæid son goččo savcanes Mutto daida, gæk čožžok su gurok bældde cælkka son daid buok hirbmadæmus sanid: »Vulget mu lutte erit, di garroduvvumak, dam agalaš dolli, mi læ rakaduvvum bærgalakki ja su engelidi!» Damditi, vaiko min tæksta sanek liggos ja jeđđiglašak læk ferttep mi almage, amamek mi bættatalla ja bættet ovtage, mærkašet, atte dat jeđđem-sanik gullek dušše daide, gæk Kristusi gullek, daggaride, gæid birra son satta cælkid: »Si gullek mu jiena,» ja »si čuvvuk mu!» I son cælke, atte si læk nuft buorik, nuft oskaldasak, nuft gievrak, go si galggasegje læt, buok ucemusat cælkka son, atte si læk suddotes basek. Na i, si læk gal vissaset suddogasak, nuftgo si maidai ječa baččadet dovdastet; mutto si ærotek ječaidæsek maielme joavkost daggo bokte, atte si dai lakkai ævtodatolažat æi satte ællit ja havskodallat suddo siste. Maielme illoda go jaskodattet oažžo vaimo bahas haloid ja anestunid; mutto Jesusa savcak

læk daggar sielok, gæk buok hægvuodaidæsek siste Jesusa jienast laidejuvvujek ja alelassi diettet bivddek su dato. Si gidda sust dolek ja šaddek su sanest sikke jeđđejuvvuk ja rankaštuvvut.

Don, gutte duotta kristalaš datok læt ikge matte ællit lonistægjat ja su evangeli-umtaga, don, gutte sagga vaivvašuvak sud-doidak diti ja balak atte guossege ik oažžo oaidnet Ibmel rika. — Gula, don! maid Hærra ješ cælka, dat hærra, gutte vimak galgga buokaid dubmet: »Ale bala don ucca eloš! Dastgo din aččasædek læ havske addet digjidi rika. Gula! maggar famolaš ašše mist læ dorvvolažžan orrot: Din aččasædek læ havski. Dast rakaduvvu dal fastain min jeđđetus ja doavvo aivvestassi dam Ibmela majesteta ječas buoredokkalaš dato ja fria addaldaga ala. Osko nannoset, atte dat læ min aino nanna vuoddo. Damditi sattip mi cælket: dallan go don læk su ucca eloši joavddam, adda son dudnji oase rikastes. Dat læi ače fria ja buoredokkalaš datto. Dastgo son læ agalaš aigi rajest mærradam min bardnalaš vallijubmai Jesus Kristus bokte, su datos buoredokkalašvuodast. Ja mi læ dal dam agalaš ače datto ja buoredokkalašvuotta? Naba addet migjidi rika. Gæsa datto son addet rika? digjidi, gæk lepet okta ucca eloš dieva vailevuodast oskoi ja gululašvutti, roakkædvuti ja jierbmai. Damdi adda son digjidi rika fria addaldakkan, skænkan; »dastgo arbmost lepet di bestujuvvum osko bokte, e-pet dam ješ-aldadek, Ibmela læ addaldak.« Addaldak læ bestujubme. »I dagoi bokte, amas oktage ječas ramadallat.« Mutto jure damdit adda son dam daide, gæk læk su ucca eloš, ige daide gievrade ja famolažaide, vaiko vel daina livče, go dagoide boatta, uccib ašše čierrot ja gattat.« Mutto jos dat læ armost šaddam, de dat i læk šatten æmbo dagoi diti; dastgo muđoi i læk arbmo šatten arbmo.« Ja ače buoredokkalaš datto læ dat, atte buokak, gæk duottavuodast dovddek suddoidæsek, gattamuša ja

buoradusa dakkek ja armo osko bokte oamastek, galgget arbet rika.

Getsemanest Golgatai.

(C. H. Spurgeon čallagin.)

Getsemane aetstus.

(Lassi oudid nummari.)

Go mi dal galggap gæčadet Jesusa Getsemane garddest, berrep mi aiccat, atte bæstamek jure dam baikkest gillai æmbo go goassege oudal. Mi alggip damditi sarnamek daina gæčaldagain:

I. Mi læi aššen Jesusa cælkemættom gillamušši Getsemanest? Dat herra Jesus læi okta olmai »givsin dieva,« hui buris harjanam gillamušaide obba su cëllimis čađa, ja almage — vaiko imašen gullu — matam mon arvvedet, atte obba ædnam alde i gavdnom likkolæbbo olmuš go Jesus Nazaretast; dastgo bassevuođa rafhe, gululašvuođa illo ja dat lieggos særvvevuotta almalaš ačïn njalgguđi buok su gillamušaid ja vaivvid. Juokke buorre olmuš dietta, atte særvvevuotta Ibmelin læ cælkemættom havskai ja njalggoda ain æmbo go gillamušaid čađa ferttep mannat ollašuttem diti su dato. Alelassi læ havske buore dakkat, maksos dat maid datto. Jesusest læi andogas rafhe Ibmelin juokke aige; mi diettip, atte nuft læi; dastgo son ani dam rafhi dego ovta olgusvalljijuvvum addaldaga, maid son testamenteri mattajegjidasast. Oudalgo son jami, celki son sigjidi: »Rafhe guođam mon digjidi, mu rafham addam mon digjidi.« Son læi »logje ja vuollegaš« vaimost, ja damditi ani su siello vuoinadusa; son læi okta daina lojos olbmuin, gæid birra son ješ cælkka, atte »dak galggekk arbbit ædnama.« Son læi okta daina raffhalažain, gæk Ibmelin mannan galgge goččujuvvut. Buokak mieditet mudnji, go mon cælkam, atte Hærramek i eisege læm likkotes olmai. Mutto Getsemanest oaidnep buokten nubbaštuvvamen; su rafhe læ gaiddam; su jaskis maššo nubbaštuvva stoarman. Ækkedes mallasid mañnil læi bæstamek lavllom ovta lavllak; mutto i lavllak jiedna gullum Getsemanest, Gæino alde Jerusalemest Kidroni læi son sarnodam stuora arvukvuođain, cælkededin: »Mon læm dat duotta vinemuorra, di lepet

oavšek,« ja dastmañnil bođi dat imašlaš rokkos, maid mattajegjidesguim son rokkađalai mañnil go sardnes læi loapatam. O man majestetalaš læ dat su rokkus: »Ačāčām! Mon datom, atte si, gæid don munji læk addam, lifēe maidai mu lutte, gost mon læm!« Æralagan læ dat rokkos, Kidron gæino alda go dat, maid son, rokkađalai Getsemane ouddaloavddak duokken; dobbe daggar čuorvas gullu: »Ačē lægo vejolaš, atte dat gæra matta must erit gaidat!« Su ouddeb beivi siste æp gula mi su cælkemen ovtage moraš sane; mutto dast sarino son i aivvestassi sanigum, mutto maidai varrabivastagaines. »Mu siello læ sagga morrašest gidđa jabmen ragjai.« Getsemane garddest i sattam dat gillajægje Jesus čiekat su hirbmoš giboides; oro maidai čæjeteme nuft, atte son daid i dattonge čiekat. Golbma gærde manna son mattajegjides lusa, ja golbma gærde guođđa son sin, vazza ruoktot ouddal; son adda sigjidi su bakčases oaidnet ja haleda, atte si galggekk sudnji uccaneš jeddetussan læt. Su sonek læk vaimo likastatte; alma æppedkætai læi atestus dego malejuvvum su muođoi ala, ja su luobman læi vissa hirbmad gullat.

Mañnašassi baččigodi su moraš sust bivastagai, mak varra-goaikanassan šadde ja ædnam ala gæčē. Dat i læk dappatuvvam i oudal ige mañnil, atte oktage nuft læ morastam, atte varaid læ bivastuvvam; mutto Jesus dam dagai su hirbmuš soadestes oljumuorai vuolde. Min audugassandakkujubme oavvamuš čuožžoi vuostai gidđa varai ragjai soadest, deddujuvvum olmuš-soga suddo vølgest. Moft matta dat læt, Hærračām, go don damlakkai galgget gikčāšuvvat ja vaivvašuvvat?

Mi dasa buokkak soappat, atte dak hirbmuš siello vøivvek æi boattam rubinašlaš illavæjekvuodast. Hærramek læt gal maidai dovdam rubmašlaš bakčas ja gillamuša, dain arvvedep mi daina Esajas sanin: »Son læ guođdam min buocalvasvuođaid.« Mutto æp goassege oudal gula mi su vaidemen gillamušain. Go son laidasti Getsemane garddai, de son i vaivvašuvvam mange illavæjekvuodast, daihe mange morrašest. Evangelista gal muiittala, atte Jesus čieroi, mutto go dam son dagai, de læi dat damditi go su usteb Lasarus læi jabman; mutto dast i læm gæčaldak mange havdæmest, buocam-sænggast daihe mange einomaš morrašest. Im mon damge osko,

atte su muitoi botte dak vasam bottok, mai siste suina juokkelakkai judalazak boastot mænnodegje ja hæppasutte. Gukka oudal læi »bilkko su vaimo cuvkkim.« Higjadusaid ja bagjelgæcatusaid læi son dievaset oudalge muosatam. Si legje goččodam su borišen ja vine-jukken, maidai sivatalle si su, atte son olgusagja bærgalagaid bærglagai oaivamuša bokte; mutto buok dam vuolde læi son læmaš roakkad, damditi i matte læt vejolaš, atte su atestus daina ašin bođi. Dast fertti læm juoga, mi læi baččadæbbo go higjadus, æmbo givsalaš go bilkko ja baldosæbbo go guđđujubmē ustebin.

C. H. Spurgeon.

(Lassi oudeb nummari).

Stuora olmuš almugak juokke guovlust botte su sarnid guldalet. Čoaggalmas viste fertti stuoreduvvut, mutto ila uce goitge šaddai. Si laigotege dasto dam stuora kumune sala, masa sodnabeivi oudalgaskabeivik čoagganege gidda 10,000 ragjai. Maidai sarnedi son mangga jage dam nuftgoččoduvvum Exeter halast, mi 4,000 persovna čiettadi Dam jage 1861 garvvan su ječas girko, »Metropolitan Taberuel.« Dat čiettadi 6,000 olmu ja læi allelassi dieva, go Spurgeon sardnedi. Dam maqne-mus 30 jage su cellimestest sardnedi son dam vistest, ja stuora burissivdaddusan læi son Ibmele gieđast, i aivvestassi nuftgo sarnedegje ja sielo baiman mutto maidai daggo bokte, atte son asati ovta sardne skola, ovta oarbes manai sida, mašt jakkažžat bajasdollarjegje 500 mana, ja son asati maidai ovta vaivvaš læskai sida. Buok daid asatusaides goiatusaids mavi son ječas bursast; ruđaid fidni son čallagides vuovddem bokte.

Dam jage 1854 rajest læ okta sardne sust juokke vakkost prentejuvvum, ja su jabmin bæivai legje dak olgusboattam 2,243 ja 800 gavdnujegje prentetaga; dak sardnek læk buokak valddnujuvvum jotteles čallagin dadestaga go son læ sardnedam. Ollok daina sardnin læk jorggaluvvum maesta buok europealaš gielaide ja ælli kristalazain buok oskošerdain læk dak burissivdnadusan lokujuvvum.

(Lassi boatte nummarost).

Ale rievid Ibmelest!

Okta duotta dappatus.

(Mall. 3, 8—9.)

Okta sardnedegje Amerikast gavdnai muttom særvvegodist, gost son læi sarnedæme, ovta olma, gutte dovddasti ječas duotta kristalazžan; mutto son læi sagga rutta angir ja hanis, Son dattoi gal aldses buok daid burissivdnadusaids, maid evangelium sistesdoalla; mutto i orrom son muittemen, atte buok »golli ja silbba gulle Hærrai. Sard-

nedægje dovddai, atte dat su gædnegevuotta læi sardnodet olmain dam aše birra væhaš. Mutto nuft farga go son maidege namati addaldagai harrai evangelium vididæbmai slda-ædnamest ja olgo-ædnamest, oažžoi son alelassi dam vastadusa, atte sust læ bæraš, gæid oudast morraš fertte adnet, ja damčiti sust æi liko ruđak væhašge eritbigjat.

Muttom bæive, go sardnedægje vuji sida guvllui, oini son olbma, gæn namma læi Evan ovta bældo alde, ja orosti sardnodet suina; son arvvalašgođi olbmaines, atte lifce buorre siera valddet ovta čiege bælddost ja dam airtadet nuft buris, go son satta ja dasto addet dam bitta šaddo Hærrai. Evan dam arvvalussi mieđai, ja sardnedægje vuogjai arvok mialain matkis. Evan gilvvi dasto dam sierravalddujuvvum bittai ovta fina gordne sorta (mais), ja dat bajas šaddai hui čabbat. Nubbe have, go sardnedægje okti dæivai Evanin, muittali son, atte son i læm oaidam daggar ibmaš oudal, atte maisa dam hojjomus baikkest bælddost nuft burist galgai šaddat. »Na juo,« celki sardnedægje, »Herra læ oinolažat burisstvnedam dam bælddo bitta ja alma muitak, atte loppedegjet dam šaddo sudnji.« »O dam mon gal im diede dadde,« vastedi Evan, »im mon doivom æmbo oažžot go moadde viego arvo gordnid; mutto dal mon oainam, dasa læ šaddam uccemusad 10 viego, mon jurdašam addet Hærrai dam, maid algost læm mærradam ja dam oase, mi bæca anam mon bærašam bajasdoalatussi, nuftgo don dieđak, must læ stuora bæraš.«

Sardnedægje sardnodi duodalažat dam rutta angeres olmai; dastgo son oini, atte olmai læi giddejuvvum nannoset hanisvuotda gili, ja hanisvuotta læ ructas buok bahai. Ollo manadusaids sarnoi sardedægje oudalgo guđi su.

Go muttom vakkok legje gollam šaddai hui buolas, ja sardnedægje jæræi Evanest: »Lægo buolaš bilidam du gordnid, Evan?« »Manne i læk,« vastedi son goasse moarest, »juokke aino gordnečalbme mu

boeldost læ billašuvvam, æreppo dat ucca bittaš bælddočiegast, maid mon sirrejim.«
 »A Hærra oasse læ alo vahagkætta, vai moft?« bakkodi sardnedægje.«
 »Mon gulam don dam goččodak Hærra oassen, mutto nuftgo dal læ gævvam, fertem mon dam goččodet ječčam oassen ja adnet juokke aino gordnečalme dast. Dappatusak nubbaštuttek arvvalusaid, nuftgo dieđak, ja i oktage, gæst ollis jierbme læ, vuorde, atte mon galgašim eritaddet maidege, go damlakkai buostok læ munji gævvam.

»Mu vielljam!« celki sardnedægje, »dat læ okta gæččalus saddejuvvum dudnji i gavdno dam naieimest mikkege, mi matta goččoduvvut »boasto gævvam«; mutto muite daid čallak sanid, atte maid olmuš gilvva dam galgge son lagjet. (Gal. 6, 7). Valdde vara, manlakkai don gilvak!«

Olmai manai hoapost gæindos, ja sardnedægje jorggali sida gului moraš vaimoin ja jurdaši daid sani ala: »Mi avid læ dast olmui jos son vuotta obba maielme, mutto vahagatta su sielos.« (Math. 16, 26).

Farga sirdi sardnedægje nubbe baikai; mutto manga mano dast mannil go son læi ustebes, Evan, granna dalost manai son ovta kramburi sisa oastem diti juoida ja jærai dobbe, moft olbmuk ele daggo birrašid. »Ik daide don diettet Evan vahak birra?« jærali gavppeolmai. »Im mon dieđe maidege dast,« vastedi sardnedægje. »Don dieđak, atte sust læi okta hui čaba hæsta, mi uccemusad 250 dollar værdde læi. Man nan ija galggai heppoš njuiket bagjel ovta aide — dam i læm goassege oudal dakkam — ja dat spiri riebbu oažžoi ovt aiddičuoldain sidoi ja dalanaga fertti goddujnvvut. Spiri dalkastægje celki, atte dat almagen jabma, dainago čuoldda læ bastam nuft čienalassi. Vuoi man ollo dat olmai læ dam manjib aiggai ferttem čađa mannat.«
 Sardnedægje dušše šuoketi, i jiednadam maidege, mutto jurdaši dade æmbo.

Moadde jage legje gollam damrajest, ja sardnodægje læi fast jotteimen lakka dai

baikid, gost Evan asai. Son læi čokkidam muttom bovna ala ja gæčadi dam vuolasluoittadægje ækkedes-bæivvaša, mi suppi su šelggis suonjarides bældoi ja gitti ala, muttom hæjot bivtastuvvum olmai hiljis lavkiguim lakkani su, boaris, čappis kritabiho læi su njalmest. Son čokkani ovta gæđgetrapa ala lakka sardnedægje. Arvveduvvut matti, atte son læi aldses juoga slai bargo occamen hægas bajasdoalo diti, daihe maida gærjedeme. Sardnedægje čožželi bajas ja algi vazzašet ruoktot oudal ja sardnodet olmain, oroi maidai su mielast dego lifče son oaidnam su oudal, ja go son darkelæbbo gæčasti olma muođoide, dovddai son su.

Sardnedægje bægali dallanaga ustebes nama, amas son bæsat dam šittit. Evan vastedi sagga illamielažat, mutto go oini, atte son læi dovddujuvvum, de i gæččalam čiekat dilis.

»Gost asak don dal, Evan?«

Jærai sardnedægje.

»Mon im asa gostege.«

»Gost læ du akka?«

»Son læ jabman.«

»Moft læ mannam du bældoin?«

»Mu bældoin! I must læt šat æmbo bælddo. Must i læt mikkige. Buok læ mannam!«

— »Evan muitakgo daid aigid, go don alget rievadet Ibmelest?« jærali sardnedægje.

Olbma muođoi ivdni nubbaštuvai jure nuftgo lifče son čožžom jabmin oudast su krita bipo gæčai gæđge vnostai cuovkas ædnam ala; gukka oroi son javotaga; mutmanjšassi valdi son roakkatvuoda aldses, jorggali ječas olbmas vuostai ja celki:

»Mon datošim diettet mi dast læ dam aššai dakkamuššan?« Dast læ hui ollo dam aššai dakkamuššan, mu vielljam.« celki sardnedægje ja gæččali nsteblaš saniguim nævvot ja varret su, son jurdaši ollit dan garra olbma oammedovdo; mutto Evan læi suttam dam Hærra balvvalægje ala ja moarraiduvvam maidai Ibmel ala.

Son čuožžili hoapost bajas ja manai matkis. Manñil oažžoi sardneädgje diettet, atte Evan læi agjam su bardnes bærraš dlostes erit dam sivast go vælges sudnji i læm sattam makset.

O vare mi, rakis lokkik, bijašeimek dam duodalaš muittalusa vaimoidæmek ala. »Mudnji gulla silbba, ja mudnji gulla gollu, cælka dat Hærra Zebaot. (Hagg. 2, 8). Mi læp dušše su dallodoallik. Allopp mi rieved Ibmelest; dastgo jos mi dam dakkat, šaddap mi vissaset, dego dat vaivvan Evan »garrodusain garroduvvut.« Ballamest læ, atte son i dušše nistetam su obmudagas, mutto maidai su sielos.

(Jorggaluvvum darogielast).

Garrem-jukkamušak.

Soai jugaiga goabbašagak.

(Muittalus.)

Boadnja ja akka jugaiga gukttot; mutto boadnja, gæn namma læi Adam, læi erinoamaš čiegnalassi joavddam jukkisvuoda baha-dappai. Muttom bæive, go pappa læi vuorddagasast sodno daloi, celki akka boadnases: »Gula don, Adam, valdde dal monno vine-gagga ja mana gavpugi oastet vina moai æn læk ožžom odne iðedest juga-stagage, mutto ale don fal juga matke alde, ale maistege, ale koarka eritvaldde ja ale obba haysesge; datgo mon dieðam, jos don haksigoaðak, moft duina dasto manna. Mutto gula, Adam, jos čielgos-oaives sidi boaðak, de oažok must buori jugastaga manñilgo pappa læ mannan.« Adam vulki; mutto son javkai hui gukka, ja go son manñasassi ruoktot boði læi su habme faste oaidnet. Hatta, treijo ja busak legje buokten gaikkanam, su muodok varran ja bagjel oaive rabid siste læi son fieradam.« »Oho, gal don jottel legjet, jukkis halvvak!« algi akka bælkket. »Gal don dal læk močeat! Go don dadde ik galggam mačat duottataga gagga! Gal don læk hoejos naittosguoib-

me. manne don ik boattam sidi čielggos-oaivest? Gæca duo! De boattage pappa! Im lifče mange hadde oudast dattom, atte son lifče galggam du gavdnat daggar hamest. Čaŋa jottelet duon bivtas-skapa sisa, čozžo njuolggga skapa čiegast vai čietak, ja ale fal njivkad sanege alege guorsa, amas pappa du gullat. Jos dal aibbas jaska orot, skapas dassaši go pappa læ mannam, de oažžok must jugastga.« Adam čaŋai dasto dam stuora, boaris bivtas-skappi, mi vieso čiegast čuožžoi. Ja go son buris læi dokko bæsam, ja akka læi uvsaa dappam, loaitasti pappa sisa uksa raike.

»Buorre bæive, madam!«

»Ibmel adde, pappa!«

»Mon læm boattam duina sarnodet kristalášvuoda birra«, celki pappa. »Don dieðak, atte mi buokak oažžop gillat Adam jorralusa bokte.«

»Maid, manlakkai læ pappa dam ožžom diettet?« »Rakis madam, im mon du riehta dal arved, alma don dieðak, atta obmu sokkageddi fertte gillad Adam jorralusa diti.« »Lægo čielgga, i han dal nuft boastot goit læk, mon læm oaidnam su manga have verreb,« celki akka. »Im mon arved du, uisson, mon duostam dakkidet, atte maidai dak boatte sogak galgek luoibmad dam garrodusa vuolde, mi Adam jorralusa bokte læ maielmai boattam.«

»Dal ik darpaš šat papačam æmbo muittalet, mon dieðam, atte son læ gaikodam buvsaides, treijus ja latas, ja atta son læ rabid siste fieradam. Adam! Dal oažžok boattek olgus; pappa diehta juo buok du birra!«

Væhaš mastge.

Dreyfus ašši i læt vel čielgam. Frankrikast læ moivve dal verreb go oudal. Muttomak ballek, atte dobbe farga siskaldas soatte šadda. Frankrika læ juokke aigai læmaš ridoi ja moivi æna; mutto erinoamašet dam

ñib aiggai, go dat kristalaš manna-oappo læ masa buok skolain heittujuvvum ja dam sagjai Ibmelbiettałegje čallagak sisabuktujuvvum, læ dat moivve hirmadat lassanam. Go mi darkkelet gæčadep. dam nuftgoččoduvvum Dreyfus aše, de oaidnep mi, moft oamedovdotesvuotta ja ibmelmættomvuotta dego guoccagatta dam nationa. Ja nuft dat gævva buok ædnamid ja olmuššærtaiquim go si hilggok dam ælli Ibmela ja su sane.

Engelanda ja Franskalaža gaskast læ maidai læmaš væhaš gižžo, mutto mañnemus avisain oidnujuvvu, atte soai læva soapamen.

Min ædnamest golla jakkašažžat garajukkamušši 30,000,000 krona, kaffi 15,000,000, krona ja dubbati 10,000,000 krona arvo. Oktibuok šadda dat summa 55,000,000 krona. Dat summa læ guokta goalmadoase Norga jakkasaš olgus-goloin, daihe dai ruđaiguim mattaši rika vælge maksujuvvut 4 jagest. Lægo min æna vai vaš, go daggar summaid olgusmaksu garajukkamuša, kafa ja dubbat oudast? Daihe lægo dat navt, atte min ædnam assek æi læk oappam dam koansta — sæstet?

Dam jage 1880 adnujuvvui persona ala kaffa 3,49 kg. mutto dain mañib jagin læ kaffa-adno lassanam ollis kiloin olbma ala. Dubbat ja vine adnu læ væhaš uccun.

Vaimolaš dærvuodaid

čelka dam blade olgus-doaimatægje buok oappaside birra Finmarkko, erinoamašet muitta son mannavuoda ustebides Fielvuonast Altast. Ollo olmuš dam maielmest vajaldatta; mutto i goassege vajaldatte dam baike, gost mannan viegadi.

Di buokak, gæk rakistebet dam Hæra Jesusa, muittet Alm. 2, 10. Ja di, gæk epet læk alggam ocat dam buoremus oase gæčadeket Es. 55.

Likkolaš doarradallujumid siste.

(Muittalus.)

Okta nuorra nisson, muttom riggis olbma nieidda, šaddai buoradusa dakkat, muittala okta amerikanalaš misjonæra. Go ačče oažžoi dam gullat viežai son dam stuorra bærraš-bibala, masa buokai namak legje čallujuvvum ja cikкои dam nieidas nama erit girjist ja celki: »Dam rajest ik gula don šat mu manai lokkoi, don oažžok vuolget min sidast erit ja likkod maielmest ocat. Nieidda čoakkai-čoggi daid, darbačætnus nævvoides ja vulgi sidast ert; jedđejeđin ješječas dai saniguim: »Mu ačče ja mu ædne læba mu guođdam, mutto Hæra valdda mu bajas.« Sal. 27, 10. Go læi son boattam gukkas erit sidastes, buoccai son. Go ačče dam bođi diettet, njurrani su garra vaibmo ja son vulgi nieidas ocat Son gavnai su ja bivdi dasto andagassi rikkosides. Ja go son oini, man likkolaš nieidda læi, jærai son: »Mofi matak don, gutte læk sidataga, arbetaga ja vanhemitaga, nuft likkolažan ječad čajetet.«

Dat bočce nieidda ačes muođoide gæčasti ja vastedi: »Mon dieđam, atte lonistægjam ælla.«

„Nuorttanaste“

olgosboatta ovta gærde juokke manost ja maksa kr. 1,00 — krona — jagest. Bladde dingojuvvu Tanast Erik Tapio lutte Skipagurast ja Samuel Samuelsen lutte Rattovuonast. Buolmates Erik Andersen lutte ja Karasjogast Josef Isaksen lutte Fielvuonast Altast Nils Olsen lutte. Maidai matta bladde dingojuvvut oglosaddest Namlæ G. F. Lund Bodø.

„Nuorttanaste“

olgasadde adressa marsa ja april manost læ Hammerfesta.